IV. évfolyam Csáktornya, 1887. márczius 20-án. 12. szám.

Szerkesztőségi iroda: Fischel Fülöp könyvnyomdája helyiségében. — Szerkesztővel értekezni lehet: Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton 11 — és 4 órakor. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény *Margitai József* szerk. nevére küldendő Csáktornyára.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése Csáktornyán. Ide küldendők az előfizetési dijak és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . 4 frt
Félévre . . . . 2 „
Negyedévre . . . . 1 „

Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., és Daube G. L. és társánál. Frankfurt a/M.: Daube G. L. és társánál.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Megjelenik Csáktornyán hetenkint egyszer: vasárnap.

Márczius tizenötödike Csáktornyán.

A nagy nap emlékét Csáktornya városának lakossága méltón ünnepelte meg. —

A dalegylet kebelében indult meg a mozgalom, amely terv szerint csak saját körében akarta megünnepelni márczius 15 ét, mint a nemzet ujra ébredésének, a jog s a szabadság és egyenlőség kikiáltása nagy napjának emlékét; azonban a város lakossága értesülvén a mozgalomról, nem akart hátramaradni s magyar, német, horvát nyelvü polgár, férfi és nő egyaránt sietett részt venni a szép és minden izében demokratikus ünnepélyen.

Elhangzottak az ünnepi szónoknak a nagy nap emlékére szivből és lelkesedetten mondott szavai, elhangzottak a dalárok hazafias dalai s eljutottak az eszmék és hangok oda, ahol rokon érzelmekre találtak, ahol a hason érzelmek hurjai jól ki vannak feszitve s jól fel vannak hangolva, bevésődtek azok a jelenlevők mindegyikén k a hazáért és a szabadságért dobogó szivébe. És ez igy van jól, igy van helyesen a polgárságnak alkalmat kell adni, hogy hazafias érzelmeinek kifejezést adhasson évenként legalább egyszer. A kezdet meg volt, ezután évről évre fel kell ujitani márczius 15 ének emlékét, de még általánosabban, még tágabb körben hogy résztvehessen azon a város minden polgára; vallás, nyelv, rang és mód különbség nélkül

Márczius 15-ének megünnepléséhez a mozgalom sehonnét nem indulhatott ki méltóbban, mint a dal egylet kebeléből Különbözik a dalegyleti tagok működési tere a polgári életben, különbözik szerepök a dalegyletben, de mindnyájan egyek az érzelemben, mert mindnyájan egyformán szeretik a hazát, a szabadságot és a dalt. Maradjon a dalegylet továbbis egy test, egy lélek, zengjen tovább is a szabad hazában szabad dalt, hisz jeligéje mondja, hogy: „Szabad dal! és szabad élet az, mire dalár sziv éled!“

Üdvözöljük tehát a kezdeményező dalegyletet, üdvözöljük annak reményszinü zászlóját, mely a dalegylet örök életét jelképezi s üdvözöljük annak jeligéjét, mely irányt ád szabad működésének. Különösen pedig a dalegylet üdvözölje ezután évről évre márczius 15-ének emlékét amely zászlójának szabad lengését jeligéjének szabad kimondását és nemzeti szinü jelvényének szabad viselését — adja Isten, hogy örök időkre — biztositotta nekik. Épen azért, maradjon ez ünnepély rendezése mindig a dalegylet kezében s hisszük is, hogy az ezután is fogja tudni márcz 15 én kötelességét.

Az ünnepély lefolyása s a nagy lelkesedés, amely Pruszatz vendéglőjében végbement, méltó volt a nagy nap emlékéhez

Este 8 órakor a dalegylet a nemzeti hymnus eléneklésével kezdte meg az ünnepélyt, amely után Belányi Tivadar az áll. tanitóképezde irodalom s történettanára mint a dalegylet által felkért ünnepi szónok, a következő lélekemelő és hatásos beszédet mondotta:

Soha könnyebb és szebb feladattal nem állottam szemben, mint midőn tisztelt dalártársaim a mai nevezetes ünnepély szónoki tisztével megbiztak; de egyszersmind soha sem éreztem erőmet oly csekélynek, mint amidőn e megtisztelő megbizást elvállalni bátor voltam. Lelkem mélyéből meg vagyok győződve hogy azon magasztos érzelemnek, mely mi milliók szivét készti hevesebb dobogásra, méltó ecsetelésére közönséges halandó teljességgel képtelen

Szolgáljon ez, kérem, mentségemül!

Harminczkilencz év gördült le az idők kerekén ama visszahozhatlan multba, hová már csak az emlékezet jár buvárkodni; — harminczkilencz év óta szokás megünnepelni e napot kegyelettel, eleinte csak némán, fájó szivvel, titkos érzéssel, honfibuval; később, hála a magyarok régi jó Istenének! szabad nemzethez illő nyilvános örvendezéssel. — hogy megemlékezzünk azokról, kik a nagyszabásu feladat sulyát nem fontolgatva, alája tették vállukat a nagy tehernek és — csodák csodája! — a látszólagos kyklopi falak egy gyönge mozdulatra leomlottak: üres papirosmű volt az egész, minden szilárdabb alap nélkül, s a reávetett Corpus iuris vaskos kötete járható uttá törpitette!

És ujra igazolva látta a történelem, hogy nincs jog a jogok felett.

Nem akarom én, tisztelt ünneplő társaság, a nap történetét vázolni: mi szüksége arra magyar embereknek? — Mindnyájan igen jól tudjuk, mit jegyzett fel a világtörténelem 1848. márczius 15-ikéről; sziveink forró szeretete édes magyar hazánk iránt forrását keresi a nagy nap emlékében az ujabb és nagyobb erőnek és honfiui lelkesedésnek, magasabb fokát a hazaszeretetnek, ha ez egyáltalán még fokozható. — Ünneppé akarjuk emelni e napot, mely a magyar nemzet hosszas lethargiájából oly dicső ébredés napja volt. Megesküszünk ma ujra a magyarok Istenére, hogy „rabok többé nem leszünk!“ mi akik nem csupán a történelem lapjairól, hanem édes apáink és élő kortársaink, mint a nemzeti dicsőség közvetetlen részeseinek szivéből tanultuk bámulni emez örökemlékezetü napnak minden időre kiterjedő gloriáját. Át akarjuk ültetni késő maradékaink szivébe is a márcziusi napok trikolor rózsáinak örökéletü csiráit. Mi akik irigyeljük, hogy ama nagy időknek osztályosai, — harczosai, szenvedésben és dicsőségben sorsosai nem lehettünk. Egyszóval: azt akarjuk, hogy e korszakot alkotó nap emlékezete fennmaradjon és szálljon firól fira örök időkig.

Nagy nap volt az tisztelt társaság s nagy ünnep ez a mai: a szabadság születésnapja. Olyan ünnep ez, hogy egy egész esztendőre való meleget és lelkesedest hagy hátra a szivben. E naptól fogva ismerkedett meg a világ ujra a magyarral azelőtt három századon át a külföld szemében mintegy feloivadtunk az Osztrák birodalom általános fogalmában, s e fatális körülmény tömérdek fogalomzavarra adott okot. Annakelőtte a magyar, ez az ázsiai eredetére büszke nép, csak régi vitézségéről, vendégszeretetéről, szép hölgyeiről meg jó borairól volt nevezetes Akik pedig ismerték azok félreismerték. Voltaire, a mult század szabad eszméinek filozofus-előharczosa — fájdalmasan emlékezik meg a szegény magyar népről s azt mondja, hogy a világon nincs oly szerencsétlen nemzet, mint a magyar nemzet. S e mondása később Széchenyinkre is mély hatást tőn.

Ez az életerős magyar nemzet utolsónak jött be Európa nemzetei közé, akkor, midőn a népvándorlás nagy árama már rég meg volt állapodva; ugy szólván könyökkel szoritott magának helyet, ugy tört magának utat más, már megállapodott és egy helyben lakó népfajok között mint egy bazalt folyam, mely már szilárduló földrétegek közé tör be. És most:

„Itt áll a népek zugó Bábelében;
Kiválasztá magának a helyet,
Hová örök időktől fogva mindig
Egymást temetni járt nép nép után,
S nevezte azt „hazának“ és szerette.“
(Jókai.)

Kiváló jó tulajdonsága volt mindig e nemzetnek, hogy hazáját mindenek fölött szerette, s ha érdekében volt magát mint nemzetet mutatni, tudott hevülni a hazaszeretet lángjától; s ez tulajdonsága lesz e népnek mindaddig mig Magyarország létezni fog, vagyis mig a világ világ lesz.

Tisztelt hölgyeim és uraim! 1848. márczius 15 én a tavasz legelső enyhe fuvallata nem csupán az alvó természeti erőket ébreszté föl álmaikból. Egész Európát lázas forrongásba ejtette. A századokig tartott szolgaság korszakát rövidesen megszünteté, s mindenkit extázisba, izgalomba ejtett. Az önkényes kormányok egymásután buktak. A népjog kivette kezökből a zsarnoki hatalmat, hogy megossza egymással, egyenlően kiterjeszsze mindenkire a szabadság, egyenlőség és testvériség isteni adományait. Egész Európa szabadságot szomjuhozott, és Magyarország, ez a legalkotmányosabb érzületü, a szabadságért leginkább élő haló nemzet hazája, ez maradt volna tétlen?!

Nem. Ezt nem tehette.

Hanem amit Európa többi népeinek csak vérontással sikerült elérni: azt a magyarnak egy száztagu küldöttsége s egy lelkesült nemzeti tüntetése vivta ki. Azonban rettenetes volt a vagy — vagy, mely előtt nemzetünk állott. Mindent nyerni vagy mindent veszteni! Csendes, vérnélküli forradalom — mit mondtam: forradalom? — nem, t. társaság, én a mi szabadságharczunkat, vagy ha igy jobban tetszik: önvedelmi harczunkat nem nevezhetem forradalomnak. A magyar nem forradalmár. De ha kell, alkotmányos szabadságáért kész vérét, életét, midenét áldozni. S ha követelései voltak valamikor, azok — Isten engem ugy segéljen! — mindenkor jogosultak voltak S ez forradalom? — Nincsen jog a jogok felett!

1848. márczius 15 ikének hősei a jog és igazság harczosai voltak. Ők vivták ki a szabadság egyik fő kriteriumát, a sajtószabadságot, rövidebb idő alatt, mint a mennyi az egész esemény elbeszéléséhez szükséges, s mindezt puszta kézzel, vagy, — hogy történeti hűséggel szóljak, ártatlan esernyőkkel kezökben.

Őket mi ezért meg nem jutalmazhatjuk. A dicsőség koszorut tett fejökre, nevök fénye összeolvad az örök dicsőség ragyogásával. És mint e nagy idők legnagyobb alakja Kossuth Lajos irta: „A márcziusi napok nem ember müve. Az örökkévaló Istené.“ — Hogy a későbbi fejlemények közben mégis vér folyt, erre okot — mindenki tudja — nem mi adtunk. S hogy mig Európa többi országaiban egy két het alatt befejezték, elnyomták a mozgalmakat, nálunk másfélév kellett hozzá, s akkor is önként kellett a sebzett oroszlánnak lefeküdnie, hogy elbánhassanak vele. —

Régi mondás, hogy nincs párja a magyarnak Fájdalom! a nehéz napok alatt sem akadt neki párja: egyedül maradt, mig amazok ketten voltak. —

Ne szaggassuk fel a fájdalom sebeit, tisztelt ünneplő társaság drága vértanuink nyugalmát, — kiket haló porukban is áldjon meg a jóságos Isten! — ne háborgassuk.

Magyarok jó Istene! dicső honvédeink nagy fegyvertársa Te: támogass bennünket, ha ádáz ellenség lába érintené e szent földet, melyet isteni örömedben teremtél leghivebb szolgáid, a magyar nemzet kedvéért; vezéreld vitézségünket, hogyha királyért és hazáért felemeljük ősi kardunkat, ugy, miként hajdan Árpád csatáit; nyujtsd hosszura e hű nemzet életét s tedd nagygyá és boldoggá, miként csak egy Hunyadi Matyás Magyarországát tetted; s ajándékozd meg népünket tartós, áldásos békével és testvéri egyetértéssel!

Szünni nem akaró éljenzés és taps után ugyancsak Belányi ur igen sikerülten szavalta el Tóth K. „Előre!“ czimü költeményét, amely gyujtólag hatott a közönségre s kiki sietett a szónokkal s szavalóval kezet szoritani s elismerését fejezni ki.

Ezután a dalegyesület Huber „Nemzeti zászlóját“ énekelte el teljes szabatossággal, a melyet a közönség élénken megéljenzett

A programm végeztével a dalegyesület tagjai társasvacsorához ültek.

A felköszöntőket Margitai József lapunk szerkesztője kezdette meg, aki vonatkozással a dalegylet zöld szinü zászlójára, szabad jeligéjére és nemzeti szinü jelvényére, poharát márcz 15-ének emlékére emelte. A hazafias irányu toasztot lelkes éljenzés követte, amely után a dalegylet elénekelte jeligéjét; majd Belányi Tivadar Kossuth Lajos egészségére emelte poharát; szavait nem fejezhette be, mert a Kossuth név hallatára kitörő s ismét meg ismét megujuló frenetikus éljenzés hallatszott. Ugyan ő a jelen levő 48-as honvédeket éltette, akiknek nevében Molnár Elek köszönte meg a figyelmet és a magyar dalegylet tagjainak egészségére ivott. Molnár szavai után felhangzott a Kossuth nóta, melyet a dalegyesület s a közönség minden nyelvü, rangu s nemü tagja nagy lelkesedéssel énekelt.

Margitai a perlaki dalegyletnek jelenlevő tagjait éltette; a perlakiak nevében Götz F. perlaki járásbiró felelt s éltette a csáktornyaiakat. Alszeghy A. a zenei összhangból sikerülten vezette le a szeretetet s élénk éljenzéssel kisért felköszöntőt mondott a jelenlevő hölgyekre. Margitai Alszeghy karmestert éltette mint generalist, aki nem rég s ma ujból győzelemre vezette a dalegyletet. Alszeghy logikai axiomák lánczolatán keresztül haladva ügyesen a dalegylet tagjaira tért át s az egyetértést éltette. Margitai Belányinak, mint ünnepi szónoknak egészségére ivott. — Zrinyi K. Margitait éltette, mint akinek figyelme mindenre kiterjed, majd pedig Szinkovits dalegyleti elnök egészségére ivott — s azután? — Összevegyült a dalegylet a vendégekkel s ölelkezve polgár polgártárssal, ujra meg ujra rázendítette a magyar, német meg a horvát, hogy: „Kossuth Lajos azt izente“ s énekelte lelkesülten jóval éjfélutánig. Nagyobb lelkesedést a magyar alföldön sem lehet látni; igy lelkesedni csak Muraközben tudnak!

Éljen márczius tizenötödikének emléke szivünkben örökké!

A föld halála után

UJVÁRY MIHÁLYTÓL.

Ne ijedj meg nyájas olvasóm! Nem akarlak megszomoritani, nem akarlak a végső nap borzadalmas eseményeinek elsorolásával bünbánatra és erkölcsös életre serkenteni! Hiszen eleget hallasz arról a szent beszédek alkalmával, ha ugyan eljársz a templomba, a hol a jövendőre nézve — különösen a böjti időben — ily szavakkal irják körül az utolsó nap közeledését: „Az ember fia eljövendő lesz Atyjának dicsőségében az ő angyalaival, és akkor megfizet kinek-kinek az ő cselekedetei szerint“ (Máté 16, 27.) „És akkor feltünik az ember fiának jele az égen; és akkor majd járnak a föld minden nemzetségei, és meglátják az ember fiát az ég felhőiben jőni nagy hatalommal és fönséggel (Máté 24, 30)“ A világ végének közeledtét mutató előjelek: az evangelium az egész földön fog hirdettetni, a zsidó nép Krisztushoz fog térni, a világ végét nagy hitszakadás fogja megelőzni, egy Antikrisztus, ki ördögi segitséggel álcsodákat viszen véghez, a hivőket elcsábitani igyekszik, végre az égen és földön hajat meresztő dolgok fognak végbemenni stb. stb.

A képzetek társulása vezeti jelenleg tollamat. A helybeli kisdedekető-egyesület által rendezett szilveszterestélyen tartott felolvasás foglalkozott a Föld keletkezésével és az emberiség fejlődésével különösen és csak érintőleg hivatkozott azok végére is. De Földünk haláláról, Földünk halála utáni állapotokról speciálisan nem emlékezett meg, miután az már a programmon tulesett volna. Az utóbbit körülményesebben vázolni megkisérlem tehát én. Hogy mennyire sikerült ez nekem, azt türelmes olvasóm a következőkben fogod látni

Földünk halála bizonyos. De hogy mikor fog az bekövetkezni, az számokkal ki nem fejezhető. Közös anyánknak volt kezdete, lesz tehát vége is. A Föld keletkezése és alakulása csak elméleten, jobban mondva feltevésen alapszik. Nevezett estélyen volt szerencsénk hallani a Laplace-féle theoriát szigoru pontossággal előadva. Egészen a legujabb időkig, sőt még most is ezen elmélet mellett maradunk, mert az kisérletileg is bemutatható.

És mégis találkoztak tudósok, a kik ezen elméletet kifogásolják, ilyenek Playfair és Hutton. Az elmélet igazságokon alapszik, de nem föltétlen igazság. A tudomány előhaladásával ugyanazon dologról vallott nézeteink is megváltoznak. A föld keletkezésére vonatkozó elmélet tehát csak valószinü mint az is, a mit Földünk jövőjéről mondandok.

A világ egyetem a legfőbb mathematikus, a jó Isten által megadott törvényeken alapszik, azok szerint működik. A mi pedig a mathematikával szigoruan bebizonyitható, az nem dőlhet meg egyhamar, sőt határozottan mondom: nem dőlhet meg soha! — Mert a hol számok beszélnek, megszünik minden okoskodás.

Az égi testek mutatnak ugyan egyes zavarodásokat (Perturbatio): de azok csak laikusok előtt rendellenességek, a valóságban azok is mathematikai pontosságuak.

Nem akarok e helyen a mathesis fontosságáról beszélni, mert az fölösleges. Csak egy tény, és a fennti tudomány magasztosságáról még az (a+b)-nek legnagyobb ellensége is meg van győződve. Hol van azon tudomány, mely soha nem is sejtett dolgot képes saját elvei nyomán felfedezni, annak helyét, tömegét stb. pontosan meghatározni? Arra csakis a mathematika képes!

A csillagászok (különösen Bouvard) Naprendszerünk legkülső bolygójánál, az Uránusnál oly zavarokat vettek észre, melyeket az addig ismert bolygókból sehogy sem tudtak kimagyarázni. Leverrier tehát egy uj bolygót vett fel, melynek kiszámitotta helyét, tömegét. Vele egy időben ugyanazon eszmével egészen függetlenül foglalkozott Adamui (Cambridge) is s hasonló eredményre jutott. Leverrier azonban előbb publikálta számitásának eredményét a világgal s igy őt illeti a siker pálmája. Ez történt 1846 szept. 23. Galle berlini csillagász a jelzett helyre irányozta kitünő távcsövét s ime a tudományos világ legnagyobb ámulat- és bámulatára fel is fedezte a rendzavarót a mathematika által pontosan meghatározott helyen. Ezen uj bolygó a Neptunus, melynek távolsága a Naptól circa 776 millió mértföld.

A Naprendszernél mutatkozó ezen szigoru törvényeken alapuló keringés nem lesz megzavarva soha. A szilárd égi testektől Földünknek nem kell tartania.

(Folyt. köv.)

HIREK.

— **Áthelyezés** A m. kir. igazságügy minister, Thaly József perlaki kir. járásbirósági aljegyzőt a lőcsei kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Eljegyzés**. Vértesy Kálmán balaton-keresztúri ispán folyó hó 6-án jegyezte el Stefaics Rikárd győrvári uradalmi ispán urnak Muraközben is ismert kedves és bájos leányát Annika kisasszonyt. A mátkapárt kisérje az égiek örök áldása!

— **Meghivó** A Csáktornyán székelő, a csáktornyai takarékpénztár részvénytársulattal egyesült önsegélyző-szövetkezet f. é. márczius 27-én d. u. 4 órakor Csáktornyán, a csáktornyai takarékpénztár r. t. saját házában tartja IV-ik rendes közgyülését, melyre a t. tagokat meghivja az igazgatóság.

— **A csaktornyai** kisdedovoda eln. részéről közhirré tétetik, hogy az általa a napokban eszközölt kisorsolásnak huzása ma, azaz márczius hó 20-án d. u. 3 órakor, a kisdedóvó intézet tantermében történik meg, melyre az érdekeltek és érdeklődők tisztelettel meghivatnak.

— **Meghivo.** A csáktornyai polg. iskola Zrinyi önképzőköre f. hó 25-én d. u. 3 órakor az intézet rajztermében nyilvános ünnepélyt rendez, melyre a t. közönség ez uton is meghivatik. — Műsor: 1. Jó az Ur. Imlertől, énekli a tanulóifjuság. 2. A gólyához, irta Tompa Mihály, szavalja Belosits Károly VI oszt. tanuló. 3. Azért, hogy én — Lévai Sándortól, szavalja Meczen Fer. I. oszt. tanuló. 4. Rabmadár. A pacsirta. Népdalok, énekli a tanulóifjuság. 5. Heten vagyunk. Szász Károlytól. Szavalja Schvartz Adolf III. oszt. tanuló. 6. Vitéz Jonás, irta Arany János, szavalja Fehér Lajos. II oszt. tanuló. 7. Kétség között. Dezsèry Gyulától szavalja Cirkovics Pál IV. oszt. tanuló. 8. Hymnus Erkel Ferencztől, énekli a tanuló ifjuság.

— **A Perlakon** székelő alsó-muraközi takarékpénztárral egyesült önségélyző szövetkezet III. évi rendes közgyülését f. hó 6-án tartotta. Dr. Böhm Sidney elnöki jelentéséből értesültünk, hogy a lefolyt üzlet évben elért eredmény ismét megfelelt azon várakozásnak, melyet az ifju intézet életrevalóságába kezdettől fogva helyeztünk. A szövetkezet 165 tagja 2250 üzletrészt birtokol, mely után a mult évi zárszámadás szerint 31,764·50 frt folyt be törzsbetétképen 2124.12 frt tiszta nyereménnyel. A felmentvény egyhangu megszavazása után az igazgatóságnak az alapszabályok oly értelemben történendő módositására vonatkozó javaslata terjesztetett elő, mely szerint jövő évi január hó 1-én s utóbb minden 3 évben uj társulatok lesznek alakitandók. A közgyülés tekintetbe véve az uj alapszabálytervezet által a szövetkezetre háramló előnyöket, az igazgatóság javaslatát egész terjedelmében elfogadta. Ezután a választások következtek. A szavazat szedő bizottság jelentése szerint megválasztattak: Dr. Böhm Sidney elnöknek, Sipos Károly és Spitzer József igazgatósági tagoknak, továbbá Tivadar Ferencz, Vizmathy Sándor és Dobrin Ignácz felügyelő bizottsági tagoknak. A szövetkezet hivatalos lapjául a »Muraköz« választatott. (A szives figyelmet e helyen is köszönjük. A szerk.)

— **Gyaszhir**. Mély gyász érte Krampatits János stridói állami tanitót és kedves családját, édes anyja özv. Krampatits Mártonné szül. Domján Franciska elhunyta által. Az Istenben boldogult hült tetemei e hó 13-án d. u. ¼4 órakor kisértettek a stridói sirkertbe örök nyugalomra, a jóbarátok és ismerősök tömeges részvételével. — A szertartási énekeket a muraközi hegyvidéki áll. tanitóikar teljesitette, amellyel a kegyelet adóját óhajtá leróni a megboldogult iránt és részvétét nyilvánitani a gyászoló jó barátnak. Áldás poraira!

— **A perlaki társaskör** f. hó 26-án rendkivüli közgyülést tart. E közgyülés egyedüli tárgyát Svastits Benő főispán ur Ő Méltóságának tiszteletbeli taggá való választása képezendi. A társaskör ez által kifejezést kiván adni hálájának azon élénk érdeklődés- és meleg rokonszenvért, mellyel Ő Méltósága a társaskör iránt legutóbbi látogatása alkalmával viseltetett. A közgyülés után a dalárda közremüködésével estély rendeztetik.

Perlakon f. hó 5-én este a Percsics féle korcsmához tartozó kis félszerben tüz ütött ki, mely derék tüzoltóink által csakhamar el is fojtatott. A félszer felgyujtásával egy Skisics nevü perlaki lakost vádolnak, kit a járásbiróság letartóztatott, oly terhelő vallomást tett, hogy a nagy-kanizsai törvényszéknek már is átadatott.

— **Szerencses** betörők kószáltak a minap éjjel Dragoszlávec hegyen, ahol könnyü szerével egy kis potya bort akartak szerezni. Épen egy pincze feltöréséhez kezdettek, amidőn az ép akkor közeledő csendőr járőrt észrevevén, sikerült megugraniok, ott hagyva a bor számara hozott hordót, korsókat és egy feszitő vasat, amelyek bizonyos, hogy nyomára vezetnek a jó madaraknak.

— **Betöréses lopast** követett el hat — ez ideig ismeretlen tolvaj a mult napok éjjelén Liszt F. ny. fővadász tivoli (Stejer) lakásán, ahonnan 300 frt értékü ékszereket és ezüst tárgyakat vittek el. A tetteseket eréllyesen nyomozzák.

— **Tyukokat** loptak e napok egyik éjjelén Sztojko Márton rácz-kanizsai lakos udvaráról vakmerő tettesek, akik hihetőleg nem mások, mint a vidékünkön annyit kószáló stajer czigányok, kik valóságos szokássá teszík a hasonló dolgokat.

— **A perlaki társaskör** rendkivüli közgyülése alkalmából a kör dalárdája közremüködésével saját könyvtára javára a városi vendéglő nagytermében f. évi márczius hó 26-án dalestélyt rendez. — Belépti dij 50 kr. Kezdete fél nyolcz órakor. Felülfizetések a jótékony czél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak. Götz Ferencz, társaskori elnök.

— **Rövid hirek** A sorozást f. hó 19-én fejezték be Csáktornyán — A havazás vidékünkön is egész héten tartott, akár csak a tél közepén. A korán megérkezett madarak hullanak a táplálék-hiány miatt. — Népfelkelési tisztekül Csáktornyán tizen jelentkeztek. — A Vratisineczen eltolvajolt két ló és a Strukeveczen eltolvajolt kocsi a Lendva és Baksa közti erdőben feltaláltattak. A tettesek czigányok voltak, akik az erdőben elmenekültek.

Köszönetnyilvánitás.

Betegségemből (csúz-Rheuma) fölgyógyulva, nem mulaszthatom el gyógykezelő-orvosom, tek. *dr. Schwarcz Albert* urnak e helyen is leghálásabb köszönetemet nyilvánitani, kinek *fáradhatlan és ritka szorgalommal* teljesitett gyógykezelése által e makacs betegségből aránylag igen rövid idő alatt teljesen felgyógyultam

Csáktornyán, 1887. márczius hó 19.

Strausz Sándor.

Tečaj IV. Vu Čakovcu, 20. marcius 1887. Broj 12

Urednička pisarnica je vu stanju tiskare Fischela Filipa vu Čakovcu. — S urednikom razgovarati se more: pondeljek, srêdu, četrtek i subotu ob 11 i 4. vuri. — Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju na ime *Margitai Jožefa* urednika vu Čakovec.
Izdateljstvo: Knjižara Fischela Filipa vu Čakovcu. Sim se naj pošiljaju predplate i oglasi.

MEDJIMURJE

NOVINE ZA PUK

IZLAZI SVAKU NEDELJU.

Cena je:
Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . . 2 „
Na četvrt leta . . . . 1 „

Oglasi se poleg pogodbe 1 fal računaju. Iz vun toga se mora platiti za svaki oglas kulikoput izlazi, 30 kr. vladni strošek.

Papirnati penezi.

Jeden večer došel je navučitelj k gospon Dudašu baš onda, kad je ovaj s svojom decom i s nekoliko prijateljov jednu čisto novu stotinjaču pregledaval, koju je prav on den dobil. Takovu do vezda vu njihovom selu nitko nije videl.

Negdo izmed njih spomenul je, da je to jako lepi papirnati penez.

„Kaj ima i papirnatih penez?“ pita Miškec začudjeno.

Ima bormeš, a papirnate peneze na vnogih mestih hasnaju, odgovori navučitelj.

Pak papirnate peneze svaki človek slobodno dela? pita Ivek.

„Nije dosta, veli stari Dudaš, na falat papira napisati ime i vrednost peneza, pak bi to onda penez bil: nego je potrebno, da takve peneze svaki zeme za izplačanje duga ili za izplačanje kupljenih stvarih.“

„Peneze dela orsag, nastavi navučitelj dalje. Kad zlatne, srebrne ili kuferne peneze nemre dati delati, onda da papirnate peneze napraviti. Ali onda s pukom nekakvoga duga napravi. Kak da bi vlada rekla: Zemi vezda ove papirnate peneze, kad budem moguća, onda je zamenim za zlato i srebro.

Miškec. Komu veli vlada, da naj zeme papirnate peneze?

Navučitelj. Svojim podanikom, kojim je dužna. Kad vlada izdatke ima, a nema peneze: onda s papiri, s orsačkimi ceduljami plača. Kak se veli: vun daje papirnate peneze.

Štefek. Pak kak dobi nazad vun dane papirnate peneze?

Navučitelj. Na svakojački način. Naprimer vlada sama prime papirnate peneze, to jest porciju s papirom plačaju. Ako vlada vuništi neštere papire, koji su vu orsačkoj šparkasi položeni, to tuliko znači, kak da je to već izplačeno. Ovi penezi nisu već vu rukah naroda.

Vlada kad goder obznani narodu, da naj papirnate peneze nazad da, i onda papire s pravimi penezi zameni. Ali i na drugi način more vlada papire nazad dobiti.

Dudaš. Ja nemam rad papirnate peneze, jer se bojim, da jim vrednost menjša postane.

Navučitelj. Vrednost papirnatih penez menjša postane onda, ako je vnogo papira vun dano. S čim više papira da vlada vun, s tim više duga ima, i s takvom prilikom ne zeme narod rad papirnate peneze. Niti je nebi narod zel, ako vlada nebi zapovedala. Papirnate peneze mora svaki prijeti, akoprem jim vrednost vnogiput puno menjša postane. Za jednu deseticu daju onda 9 frt. 50 kr. 9 frti, ili još menje.

Jeden sused. Pak i susedni narodi rajši zemeju zlatne ili srebrne peneze, kak papirnate, i ove zadnje radi zameniju.

Navuč. Najhujše je pri papirnatih penezih to, da kad jim vrednost menjša postane, onda je sve drago i skupo.

Pavel. Pak kak je to?

Navučitelj. To ti je tak Pavlek moj, da onda imaju papiri menjšu vrednost; daklem ako porciju plaćamo, moramo jih više dati. A onda pak si drugač nemremo pomoči, nego ako vrednost stvarih podignemo. Tak postane dragoča.

Nekaj za medjimursku mladež.

Orlova jajca.

Vu jednoj dolini, koja je bila okružena s visokimi bregi, stanuvala je jedna siromašna vdovica svojim jedinim dvanajst leta starim sinom, koj je nju neizmerno ljubil, i koj se je trsil, da gde god sirotoj mami pomogne. Hodil je po gorah i iskal ftičja jajca, a najrajši orlova, kajti su ova velika. I s timi jajci je tak rekuč sebe i mamu zdržaval. Ali vnogikrat su ga zato one velike ftice zdrapale, ali on jih se ipak nije bojal.

Jeden dan zel si je dugu vužu i ošter nož, i odišel je opet na lov svojimi najbolšimi prijatelji. Gda su na visoku goru došli, privezal si je vuže okolo pojasa, a njegovi prijatelji su ga po malom doli puščali, da vu pečinskih stenah poišče gnjezda i jajca vu njih.

Ali kaj se pripetilo, najedenkrat začuje nekakov šum okolo sebe, a to je, doletel orel, koj da brani svoje gnjezdo. i počel je svojimi velikimi peroti dečaka klopati. On se je branil svojim nožem, kojega si je več zato pripravil. Ali na nesreču, na mesto orla, skoro je prerezal vuže ober sebe na kojem je visel. Gda je opazil, da na nekoliko niti visi, jako se je splasil, misleč, da bude skoro vu dubljinu moral opasti; počel se je za mamu Boga moliti: O Bože! smiluj se mojoj mami i budi joj ti od vezda vekša pomoč.

Gda su njegovi prijatelji opazili vu kakovoj je brigi, počeli su ga naglo gore vleći. I na božju pomoč dovlekli su ga na pečinu, i svi jednoglasno zakričiju: hvala Ssvemogučemo, koj te je oslobodil.

Polnočni dogodjaj.

Pokraj velike šume stojalo je malo, ali lepo selo s cirkvom. Pokraj cirkve bil je farof, vu kojem je gospodin plebanuš po navadi vnogo krat do pol noči čital i molil.

Tak jedne pol noči, gda je bil najbolje zamišljen vu molitvu, vudri mu vu oči nekakva svetlost. Duhovnik se splaši, pogledi kroz oblok, da vidi odkud svetlost dojde. Ali kaj je opazil, svetlost vu turnu.

Brže bolje pograbil je nočnu svetilku i kluče od turna, pak šuril se je do svetla vu turen. Duhovnik splašen i zmučen dohrli do zvonah, gde pokraj zvona opazi jednoga dečaka svečom vu ruki.

Kaj delaš ovde mali dečak, zapita ga duhovnik.

Velečastni gospon, veli mladi dečak, moja mi mama već dugo boluje, pak buduč sem čul od jedne stare žene, koja mi je rekla, da naj upravo vu pol noči nastružem malo hrdje iz zvona i onda da bude zato ozdravila.

Pak se ne bojiš ovde vu kmici i tak kesno sam biti: pital ga je duhovnik.

Bojim se, odgovori mali dečak, nego ar mamu jako rad imam, jako želim da ozdravi.

Oh dragi sinko! hrdjom i gatalicami još nišče nije ozdravil, veli mu duhovnik, samo mi reči, kak si sim došel?

Dok je zvonar na večer zvonil na „zdravo Mariju“, onda sem se sim potegnul i tak sem v jutro nakanil doli oditi.

No samo hodi zmenom, veli mu duhovnik i gda su dole došli, išel je duhovnik s dečakom vu cirkvu i vruču molitvu podigne k Svemogučemu, da podade zdravje majki toga dečaka. Bog ga vuslišil! I od ovoga vremena čutila se je bolestnica zdraveša, dok napokon sasma ne ozdravi na radost i veselje svojega maloga sina.

Pesme odricanja.

(Prevodil: **A Pataki**.)

II.

(Dalje.)

Vu vrtiću v ruže grmu
Ptičica si je poje tužno,
I ma molba žoltar sveti,
Kakti da je odziv njeni.
I tak listek jen zadrhće,
Kakti da ga vetrič niše.
Nij, to vetrič — ve dah sveti,
Koga slavulj šalje v molbi!

A tu gore v samostanu,
Vu pravom tom ruže grmu,
Med bodljikom i med ružom,
Kad se molba glasi s pevom:
Nikaj, nikaj tu nedrhče.
Nikaj tu tak blizu nije . . ,
Samo kad-kad duša moja
Drhče, kad se seti greha!

Nisem drevo, vrba tužna,
Koju na grob sadi tuga;
Ka se k zemlji trsi samo,
Nit pozna zvun zemlje drugo.
Zelen bršljan, a ne vrba,
Je ma duša, ta sirota . . .
List lovora, koj se žurno
Gor na drevo penje križno!

Zelen brošljan je ma duša,
Gor se trsi na vrh križa,
I svaki mu listek mali,
Je namočen v dragoj krvi.
Zelen bršjan je ma duša,
Na podnožju raste križa,
I trsim se za dostići
Križa vršek i najviši!

(Drugiput dalje)

Zlatovlaska.

(Česka pripovedka.)

(Dalje.)

„Či budeš česa potrebuval“, su kvarkala veselo, spomeni se za nas, tak ti pomoremo.

Potem je vre već moral Jurće iti pešice. Išel je dalko po gozdu, kad je nazadnje iz gozde došel, videl je pred sobom dugo široko morje. Na bregu kraj morja su dva ribiča med sobom se špotala. Prijela su veliku ribu zlatu vu mrežu, a svaki ju je hotel imeti sam za se „Moja je mreža, moja riba“.

A drugi na to: Malo bi ti tvoja mreža pomogla, ako moje ladje i moje pomoći ne bilo.

Ako drugiput takvu primemo, bu tvoja.

Ne tak! ti na drugu poćakaj, a to mi daj.

Ja vas poravnam,, reče Jurće, prodajte mi ribu, dobro vam platim, peneze si pak razdelite med sobom vsakomu pol.

I dal jim je za nju vse peneze, kuliko je imel od kralja za put; nikaj si neje ostavil. Ribiči su bili zadovoljni da su tak dobro prodali, a Jurče je izpustil ribu opet v morje. Veselo je plavala vu vodi, podurknola se, a ne daleko od brega je još jenput pokazala glavu.

Čime Jurče! budeš potrebuval, spomeni se zame; odslužim se ti. A na to se je izgubila

Kam ideš? su pitali ribiči Jurčeta.

Idem svojemu gosponu, staromu kralju, po kčerku, pozlatovlasnu gospodičnu a neznam niti, gde ju iskati.

Oh, vu toj stvari, ti mi dva lehko pomoremo, su rekli ribiči, ta je Zlatovlaska, kči kraljova, iz kristalnoga grada, tam na onem otoku. Vsaki den v jutro kad se zori razčesava si zlate lasi, da se sveti po nebu i morju. Hočeš li, mi dva te na ov isti otok odpelamo, da si nas tak dobro razravnal. A imaj skrb, da si prav izbereš; dvanajst je gospodičnih kraljevih kčerih, ali samo jedna ima zlate lasi.

Kad je bil Jurče na tem otoku, išel je v krištalni grad prosit kralja, da bi svoju zlatovlasnu kčer njegovomu kralju dal za ženu.

„Dam“, rekel je kralj, ali moraš ju zaslužiti: moraš v trih dnevih tri zapovedi zvršiti, kaj ti ja rečem vsaki den jednu. Med tem se do jutra lehko počineš.

Drugo jutro mu pripečenje poveda kralj: Moja zlatovlaska je imela klaruša iz zlatih biserov; klaruš se je raztrgnul, a biseri su se raztepli po veliki travi na zeleni trati; te bisere moraš z pobrati, da nijeden nebu falil.

Jurće je išel na tratu, bila je duga, široka; poklekne na travu pak začne iskati. I če, išče od jutra do poldana, ali ni jednoga bisera nije videl. „Oh, da bi tu bile moje mravlje, lehko bi mi pomogle!„

Sad smo tu, da bi ti pomagale; oglasiju se mravlje, kaj potrebuješ? Odkud su se vzele, tu su postale, a okolo su se gnjele.

Imam bisere pobrati na toj trati, a ne vidim niti jednoga.

Malo počekaj mi jih za te poberemo.

Nije trpelo dugo, donesla su mu iz trave kupček biserov; drugo ne trebalo, na zlatnu žnoru napelati. Kad je pak hotel žnoru zavezati, šepljala je još jedna mravlja, koja je nogu zgubila, kada je vu ognju gorela, pak je krićala: Počekaj, Jurće, ne zavežuj, nesem još jeden biser.

Kad je Jurče bisere kralju donesel a kralj je prebrojil, niti jeden nije falel. Dobro si izdelal svoju zapoved, veli, zutra ti dam drugo delo.

Zagoda ide Jurče drugo jutro k kralju, a kralj mu veli: Moja Zlatovlaska se je kopala v morju, a zgubila a zgubila je tam zlatni prstan; ter ga mi moraš najti i sim donesti. Jurče je išel k morju, hodil žalosten po bregi, morje je bilo čisto, ali tak globoko, da ne mogel do dna videti, a kak još na dnu najti prstana! Oh, da bi tu bila moja zlatna riba, lehko bi mi pomagala

Na to se nekaj v morju zablći, iz globučine na verh vode doplava zlata riba: Sad sem tu, da bi ti pomagala, kaj potrebuješ?

Moram v morju najti zlatni perstan, a ne vidim niti dna.

Prav vezda sem srečala ščuku, nesla je zlati prstan na splaviti Malo počekaj, taki ti ga donesem I nije trpelo dugo vernula se je zglobučine, pak donesla mu ščuku s perstanom.

Kralj je Jurčeta opet pohvalil, da je tak dobro svoju zapoved izdelal A drugo jutro mu je tretje delo dal: Hočeš li, da bi svoju Zlatovlasku tvojemu kralju dal za ženu, moraš joj donesti mrtve i žive vode, jer ju bude potrebuvala.

Jurče ni znal, kam se po tu vodu obrnuti, išel na Bog pomagaj, kud, tud kam su ga noge nesle, doklam je došel do črnoga gozda. Oh, da bi tu bili moji kavrančeki, morti bi mi pomogli!

Sada mu ober glave nekaj zašumi, pak gde su se vzeli, tu su postali dva kavrani Sad smo tu, da ti pomoremo, kaj hoćeš?

Moram donesti mrtve i žive vode a neznam gde, ju iskati.

O to mi dva dobro znamo, malo počakaj, taki ti ju donesemo.

(Konec sledi.)

Kermán János.

Kaj je novoga?

— **S priločkom** dolnjomedjimurskom šparkassom skopčano pripomagajuće družtvo držalo je 6. o. m. tretjoletnu sednicu. Predsednik Dr. Böhm Sidney dal je na znanje, da je vu zadnjem letu družtvo opet izkazalo, da svojemu cilju čisto odgovarja. Družtvo ima 165 kotrigov i 2250 družtvenih posedov, i vu zadnjem letu došlo je nuter 31,764 frti i 50 kr. a od toga je čisti dohodek 2124 frt. 12 kr. Na sednici odredilo se je, da budu k letu 1. januara i od onda počamši svako tretje leto nova družtva postavljali. Zatim bilo je izbiranje. Za predsednika izebrani je Dr. Böhm Sidney, za ravnatelja Sipoš Karolj i Spitzer Jóžef, nadalje za pazitelje izebrani su: Tivadar Ferenc, Vizmathy Sandor i Dobrin Ignac. Družtvo zebralo si je naše „Medjimurje“ za službene novine.

—**Priločki** družtveni krug, bude 26. o. m. obdržalo sednicu. Na ovoj sednici bude se govorilo odtoga, da bi velikoga župana za odličnoga kotriga ovoga družtva izebrali. Družtvo hoće s tim izraziti hvalu za ono kak se je veliki župan srdačno proti družtvu ponašal. Posije sednice bude zabava s pevačkim družtvom.

— **V Priloku** se je 5 o. m. na večer Peresics zvanoga krómara škedenj vužgal, ali hvalevredni ognjogasci su ognja taki pogasili. Sumnjali su na Misió zvanoga priločanca, da je on vužgal. Taki su ga vlovili i sada je već vu Kaniž pri sadbenim stolu.

— **Kradju** včinilo je šest nepoznatih ljudih pri Liszt Ferencu štrigovskim penziouiranim oberjageru. Vkrali su do 300 frti vrednih zlatnih i srebernih stvarih.

— **Kokoši** su vkrali ove dneve v noči iz dvora Stojko Martina stanovnika vu Rac Kaniži. Kak veliju, kradju su zasigurno včinili štajerski cigani, koji se po ovoj okolici potepleju.

— **Vino** su šteli vkrasti ove dneve v noči na Dragoslavec bregu. Tati su več počeli treti vrata jedne pivnice, ali su spazili približavajuće se žandare, i pobegli su. Pripravljene lagve, vrče i jedno željezo s čim su vrata trli, su tam ostavili.

— **Prevrgnjeni** sprevod. Vu Trstu se je ove dneve jeden mladi človek s revolverom strelil. Nekoji su rekli, da je to Drascil Anton podpredsednik družtva za teloveżbu, i zato je družtvo odredilo, da mu bude lepoga sprevoda priredilo. Sprevod je več na pol puta bil, kad najedenput dojde telegram iz Ljubljane, da je Drascil živ i zdrav vu Ljubljani, Moremo si misliti, kak su na to si red teiji sbunjeni bili. Taki su se svi nazad obrnuli i siromašnoga nepoznanca su prez svakoga v nca i govora zakopali.

— **Preiski špijoni.** 9. o. m. je ruska vlada dva preiske (nemške) oficire na granicu dala odtirati, jer su je vlovili kak su Ivangrad zvanoga grada risali. Oficiri su se za trgovce dali vun, ali Rusi su je pripoznali.

— **Promena imena**: Antun Potlachnik rodom iz Čakovca svečenik biškupije pečuhske je s dozvolom ministarstva za nutarnje posle, svoje prezime na „Pataki“ pomenil.

— **Vu zadnjem broju** „Medjimurja“ pod naslovom „Pesme odricanja“ vu drugom delu verša dva su redki izostali. Jer posle redka: Već pred licem ti vu nebu“, ima slediti: Sipal na te blagoslov bu Oh kad znal bi gore v nebu, da tvoj sin, i t. d. kako sledi

— **Lepa** svečanosti su se obdržavale po celim orsagu, tak takaj i vu Čakovcu 15-ga marciuša, kakti na spomenek onoga dneva, kada se je 1848. leta, 15-ga marciuša slobošćina orsaga prvić rezglasila. Vu Čakovcu se je pevačko družtvo vu Prusicovoj oštariji 15-ga na večer skup zišlo, tam je bilo takaj vnogo stanovnikov, purgarov Čakovca. Pevačko družtvo je svoje lepe pesme popevalo, a G. Belányi profesor kr preparandije se je s lepimi rečmi spomenul na 1848-leta, od kada smo svi jednaki vu slobodni domovini. Njegove reči su jako lepe bile i nazočni su s „eljen“ vikom pozdravili govornika. Pri večerji je najprvió G. Margitai urednik naših novin zdigel kupicu i napitnicu je rekel na spomenek 15-ga marciuša, za njim je G. Belányi Kossutha pozdravil; kada je nazočtvo čulo Kossuthovo ime, neizmerni „eljen“ se je čul. Takaj G. Belányi pozdravil je bivše honvede 48 og leta. G. Molnár Elek se je vu ime honvedov zahvalil i po reči njegovi su nazočni svi skupa jednoglasno počeli Kossuthovu popevku popevati. Do 2 vur po polnići bilo je skup družtvo. Ova lepa svečanost bude nazočnim dugo i dugo vu srcah ostalo.

—**Ruskoga** cara, caricu i careviča, kad se vu cirkvu pelali, su hoteli nekakvi dijaki 13-ga o. m. vu Petergradu, su glavnim varašu ruske zemlje vmoriti. Više, vu učeničku i poljodelavsku opravu oblečene ljude su vlovili, pri kojim su našli bombe i dinamit, koje su hoteli pred kočiju carove hititi, da ga tak vmoriju, kak njegovoga otca pred šestimi leti.

— **Bogaboječi** post. Hercegiuja Likelike sestra kraljice vu Honolulu zvanom varašu, si je s gladom skončala življenje, a to je zato včinila, ar je štela zadovoljstvo včiniti bogu, koj je zrokuval, da je zadnjiput iz bregov ognja hital.

— **Zgoreta marha.** 10. o. m. na večer bil je ogenj vu Ukk zvanoj obćini vu Zalavarm gjiji. Zgorele su dve štale i jedna hiža. Vu štalah zgorele su 63 krave i 600 ovcah. Špricalku su stopram onda dovlekli, kad je već skorom sve zgorelo. Stanje bilo je Hetyey Karolovo i Krieger Ferencz imel je sve iz rende. Sve je bilo asikurirano. Zrok ognja se nezna.

— **Veliki ogenj** bil je 15. o. m. v jutro vu Gracu vu Ttricker Ede-ovi fabriki sukna. Ogenj se je pripetil ob četrti vuri v jutro, i glavno stanje se je vužgalo. Na sreču su ognjogasci ognja fletno pogasili, ali kvar je zato dosta veliki. Fabrika bila je assikurirana na 65,000 frti.

— **Nesreča** na železnici. Blizo Boston varaša vu Ameriki se je železnica iz jednoga mosta doli zrušila. Dvadeset putnikov je vumrlo, a vnogo jih je ranjeno.

— **Kratke novine** Vu Olaszfalu (Veszprém varm.) hodiju bečki ljudi, koji stanovnike nagovarjaju i s svakojačkimi obečanji mamiju, da bi se izselili iz domovine — Na Letini je 8. o. m. ogenj bil. Četiri hiže skup s škednji i štalami su zgorele. — Vu Beču se je 13. o. m. palača nadhercega Albrechta vužgala, ali ognjogasci su ognja fletno pogasili.

CENA ŽITKA.

Pšenica 8.60 8.80 — Hrž 6.—6.50
Ječmen 6.— —7 — Zob — 6 — 6.30
Kuruza 6.20 6 30 —

LOTTERIJA.

Budapešt 13. marciuš 1887.

70 20. 61. 64. 34.

Szerkesztő:
MARGITAI JOZSEF
Urednik.

HIRDETÉSEK.

202 tk. 1887

Arverési hirdet. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Zalamegye összesitett árvatára végrehajtatónak Hegya Mihály prekopai lakós végrehajtást szenvedő elleni 60 frt 89 kr tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén lévő IV-ik hegykerületi községben fekvő s a IV hegykerületi 192 sz. tjkvben foglalt A † 332 hrsz. szőlő gyümölcsös és szántóföldből álló 1565 ☐ öl ingatlanok felére 378 frt kikiáltási árban a 334 hrsz. 1034 ☐ öl erdőnek felére 15 frt a 359 hrsz. 394 ☐ öl rétnek felére 144 frt, továbbá az ugyanazon községi 557 sz. tjkvben foglalt. 460 hrsz. 4 hold 1335 ☐ öl nagyságu ház, udvar, szőllő-gyümölcsös szántó rét és erdőnek felére az árverést 896 frt ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1887 évi april hó 12-ik napján d. e. 10 órakor

Ternovcsák községben és 1887 évi ápril hó 12-ik napján d. u. 3 órakor Prekopa községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10,1° készpénzben óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni

Kelt Csáktornyán 1887 évi január hó 22. napján a csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság,

639 1—1

A ki kétségben van a felett,

hogy a hirlapokban feldicsért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipcsébe s kérje a „Betegbarát“ czimü röpiratot. E könyvecskében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerü háziszer is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyithatlan betegség is szerencsésen elhárittassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát“ megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költségébe nem kerül.

170 tk. 1887

Árverési hirdetm. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Zalamegye összesitett árvatára végrehajtatónak **Jálsovecz Mária** férj. Goricsánecz Istvánné végrehajtást szenvedő elleni 61 frt 68 kr. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén lévő VII-ik hegykerületben fekvő a VII. hegykerületi 316 sz. tjkvben felvett Goricsánecz Istvánnét $^1/_5$-öd részben illető 859 hrsz. a ingatlanra s tekintve azt hogy annak becsára a 200 frtot meg nem haladja az egész ingatlanra a végr. törv. 156 § a értelmében az árverést 216 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1887 március hó 31-ik napján d. e. 10 órakor

a VII hegykerületi község biróházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási aron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 21 frt 60 kr. készpéniben vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyán 1887 évi január hó 20. napján a csáktornyai kir. járás biróság mint telekkönyvi hatóság.

640 1–1

CACAO

ÉS

CSOKOLÁDÉ

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE-től

melyek az első bécsi szakács-művészeti-kiállitáson a legfőbb dijjal, a diszoklevélmánynyal lőnek kitüntetve. Valódi egyedül csak a mi hatóságilag bejegyzett védjegyünkkel és czégünkkel ellátott. Kaphatók valamenynyi előbbkelő füszerkereskedésben és csemege áruhelyeken valamint Csáktornyán:

STRAHIA TESTVÉREK és **TODOR JOZSEF** urak kereskedésében.

Vidékre postautánvétellel küldetik.

Victor Schmidt & Söhne,

cs. k. orsz. szab. gyárosok. Gyár és központi szétküldés:
Bécs, IV. Allegasse Nr. 48 (nächst dem Südbahnhofe.) 406 35–52.

EQUITABLE

az Egyesült-Államok életbiztositó-társasága NEW-YORKBAN

Alapittatott 1859 ben.

Biztositási állomány 1886. deczember 31-én 1.747.000,000 márka.

Az uj felvételek kitettek:

1884-ben	1885-ben	1886-ban
360,000.000	408,000.000	474,000.000 márka.

Az összalap emelkedett 1886. jan. 1-től 1887. jan. 1-ig 272.000.000 markáról 321,000.000 márkara. A tiszta nyereménytöbblet 1887. január hó 1-én 680.000.000 márkat tesz ki es a mult évhez viszonyitva 130,000.000 markaval emelkedett.

Tőkebefektetések Európában 16.000.000 markan felül. A kötvenyek 3 év mulva kifogásolhatlanok. Minden kötvény visszavásárlasi és leszállitasi joga 3 év mulva. A 100.000 dollárból álló reszvenytőke alapszabalyszerüleg csakis 7%, kamatoztatik, az azon felüli sok millióra rugo nyereség kizarólag a biztositottak javára esik.

Aligazgatósag Magyarorszag részére: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ut 12. sz. 2–6

Az épitészeti idény megkezdtével, bátorkodom azon tiszteletteljes jelentést tenni miszerint raktáromban a legkitünőbb minőségü

Épitészeti-mész, hydrauli-mész, roman-cement,
Ia roman-cement,
843 1–3
valódi perlmoosi portland-cement, mező és vakolat-gipsz

készletet tartok **eredeti gyári árak** mellett; továbbá: a helyben **ujonnan szerkesztett prés rendszer szerint berendezett cement-áru gyáramban,** kitünő és valódi portland-cementből lemezeket, természetes, vörös és fekete szinben, különféle nagyságban, közönséges és mesterséges márványban gyártok; mindennemü **épület diszitményeket** szállitok, elvállalok cementépitési munkálatokat u. m. *veneczia-terrazi, granit-, mozaik-padozat, cement-talapzat, vizvezető czement-csatorna, falak szárazzá tétele, vizvezetékek helyreállitását, szarvasmarha abrak sorompók; abrak-lehütő-kádak és vizgyüjtők elkészitését.*

Steyer homokkövet, karszti és karrarai-márványt, kelheimi, mettlahi, keramit és karrarai-márvány lapokat, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen előnyösek falak száraz állapotbani megtartására — **kőszénkátrányt, asphalt, kőfedél pép lapokat, tüzmentes téglákat — keresztágakat, falkapcsokat,** a legjobb minőségü vasból ugyszintén **gazdasági gépeket** és **szerszámokat** stb. **a legolcsóbb árak** mellett szállitok; **általában minden az épitészeti és gépszakmába vágó megrendelések** a leggyorsabban és legjutányosabban teljesittetnek.

SARTORY OSCÁR
Nagy-Kanizsan.

1–3

PSERHOFER J.

gyogyszertara

BÉCS, SINGERSTRASSE 15. SZ.

„Zum goldenen Reichsapfel."

Vértisztitó labdacsok, melyek előbb universalis pirulåknak neveztettek, ezen utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert alig van betegség, melyekben ezer meg ezer esetnél csudálatra méltó hatásuaknak ne bizonyultak volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb gyógyszerek hasztalanul alkalmaztattak, ezen labdacsok által számtalanszor és rövid idő alatt tökéletes egészség következett be. 1 skatulya 15 pirulával 21 kr: egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr., bérmentetlen utánvéttel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldésével bérmentve 1 tekercs pirula 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr. 3 tekercs 3 frt 40 kr, 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy tekercsnél kevesebb nem küldethetik.)

Számtalan köszönő irat tekinthető be, melyekben ezen pirulák fogyasztói hosszabb élvezetük után a legkülönbözőbb és sulyos betegsegekben, köszönetet mondanak. Mindaz, aki egyszer kisérletet tett vele, tovabb ajánlja ezen szert.

☛ *A sok köszönő irat közül néhányat itt közlünk:* ☚

Leongang, 1883 május 15.

Igen tisztelt uram! Önnek pirulái valóban csudálatra méltóan müködnek, nem olyanok ezek, mint egyéb dicsöitett szerek, hanem segélyt nyujtanak majdnem mindenben.

A husvétkor küldött pirulák legtöbbjét ismerőseimnek és barátaimnak osztottam, s mindnyájának segitettek, még magaskoru egyének is s különböző bajokban, ha nem is teljes jó egészséget, de tetemes javulast tapasztaltak, s folvást használni akarjak. Kérem ennélfogva, sziveskedjek ismét 5 tekercset küldeni. Tőlem és mindazoktól, kiknek szerencséjük volt az ön pirulái altal egészségüket visszanyerni, fogadja benső köszönetünket,

DEUTINGER MÁRTON.

Béga-Szent-György, 1882. febr. 16

Tisztelt uram! Nem fejezhetem ki eléggé benső köszönetemet az ön piruláiért, mert isten segitsége mellett, nőm, ki évek óta miseréreben szenvedett s ha bar még most is ilyeneket bevennie kell, egészsége annyira helyre allott, hogy ifjui frissesrggel minden dolgát végezheti. Ezen közleményemet minden szenvedő javara felhasznalhatja s kérem egyuttal sziveskedjék két tekercscsel küldeni, valamint 2 darab chinai szappant is. Kiváló tisztelettel

NOVÁK ALAJOS, főkertész.

Tekintetes ur! Előre bocsatva, hogy önnek minden gyógyszere egyformán jó, mint a kitünő fagybalzsam, mely az én csaladomban több idült fagydaganatot gyorsan megszüntetett, daczara az ugynevezett universalis gyógyszerek iránt való bizalmatlanságomnak, elhataroztam, önnek vértisztitó piruláit hasznalni s ezen apró golócskak segélyével, hosszu évi aranyér bajomat ostromolni. Nem akarok magamnak érdemet szerezni, midőn önnel tudatom, hogy régi bajom több heti használat után, egészen megszünt s ismerőseim köreben a legszorgalmasabban ajánlom. Az ellen sincs kifogásom, ha ezen sorokat — névalairasom nélkül ... nyilvánossagra hozza.

Tisztelettel C. V. T.

Bécs, 1881. febr. 20

Fagy-balzsam, Pserhoffer J.-től, hosszu evek óta ismert legbiztosebb szer mindenféle fagydaganatok ellen, valamint üdült sebekre stb. Egy doboz 40 kr.

Golyva-balzsam, megbizható szer a golyva nyak ellen Egy palaczk 40 kr.

Elet-essencia. (prágai cseppek) elrontott gyomar, rossz emésztés, mindennemü altesti bajok ellen. 1 palack 20 kr.

Ökörfarkvirágnedv, általánosan ismert kitünő háziszer katarhus rekedtség, görcsös köhögés Stb. 1 palaczk 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer minden köszvényes és reumatikus baj, fogfajas, Ischiasz, fülfajas ellen stb. Ara 1 frt 20 kr.

Alpesi növénynedv. W. D. Bernhardtól. 1 palack 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr.

Szem-essencia, Romershausentől. 1 palack 2 frt 50 kr., fél palaczk 1 frt 50 kr.

Tannonchinin-pomadé Pserhoffer J.-tól, szamos év óta legjobb minden hajnövesztő szer közt, melyet orvosok elismernek Egy elegansan kiallitott nagy adag 2 frt.

Altalános tapasz Steudel tanártol, vágott és szurt sebekre, rosszindulatu daganatok, még idült, gyakran felpattanó lábdaganatokra is, körömméregre, sebekre s gyuladt részekre és egyebb szenvedéseknél ajanlható 1 doboz 50 krajczár.

Altalanos tisztitó só Vulrich A W.-től kitünő háziszer. a rosz emésztés következményei, fejfajás, szédülés, gyomorgörcs, mellégés, aranyér, dugulas ellen. 1 csomag 1 frt.

Ferenc-pálinka. 1 palack 60 kr.

Lábizzadás elleni por 1 skatulya 50 kr jczár.

☛ Mindennemü homeopathiai gyógyszerek készletben vannak. ☚

Az itt megnevezett készitményeken kivül minden az osztrák lapokban hirdetett bel és külföldi pharmaceutikus különlegességek készletben vannak s minden a raktárban nem levő czikkekről pontosan és olcsón gondoskodunk.

☛ A postai küldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek előleges pénzbeküldésre vagy utánvéttel. ☚

A pénznek előleges beküldésével (legjobb postautalvánnyal) a postán kevesebbe kerül, mint az utánvételnél. 608 9–12.

WEISS JÁNOS

áruháza

BRÜNNBEN, Ferdinandgasse 7. szám

Brünni nyári	*Brünni öltönyszövetek*	*Valódi Rumburgi*	*Hazivaszon*
Kamgarn szövetes gyönyörü mintákban, moshatók 60 cm. széles egy teljes férfiöltöny 7 méter 3 50 kr.	Kitünő minőségben tiszta gyapju 135 cm széles egy teljes férfiöltöny 5 frt	szövetek legjobb férfi fehérnemüeknek. Egy drb 30 röf (jótallás melett) $^5/_4$ széles 8 50 kr	valódi römerstadti, férfi-, női- és gyermek fehérnemüeknek igen alkalmas, 29 röf (jótallas mellett). Egy drb. $^4/_4$ széles 4 50 kr. Egy d. $^5/_4$ sz. 5 75
BROCAT	*BOSTON*	*Női ingek*	*Női ruha szövetek*
Női ruháknak a legujabb és legdivatosabb tiszta gyapjuból, minden divatos szinben 15 méter 5 frt 50 kr Egy teljes ruhára	A legujabb női ruhaknak minden divatos szinben. Egy ruha 10 méter 3 forint.	Vászon — vagy Chiffonból, teljes nagyságban, csipke betéttel 6 drb. 3 frt 75 kr.	Valódi franczia szatin széles Bordürrel. A legujabb és legdivatosabb ez idényben. Egy ruha 10 meter — 4 frt.

NŐI KÖTÉNYEK	*CHIFFON*
Chiffon-, Creton-, vászon és Oxfordból, körüskörül csipkével divatos munkákban 6 drb 2 forint.	Kitünő minőségü férfi, női- es gyermek — fehérnemüeknek igen alkalmas 90 cm széles 30 röf Egy darab 5 forint 50 kr.

Szétküldés postautánvétel mellett. Minták és árjegyzékek ingyen és bérmentve

---

Egy bolti helyiség,

egy szoba és egy raktár Csáktornyán, *a gabonatéren kiváló alkalmas helyen* több évre bérbe adatik.

A bérbeadandó helyiségek eddig a „Muraközi Takarékpénztár" helyiségeit képezték.

A bérbevenni szándékozók a feltételeket akár szóval, akár levélben megtudhatják a tulajdonosnál Csáktornyán.

Neuwirth Mornal.

JEDEN ŠTACUN,

jedna soba i jeden magazin v Čakovcu *na žitnim pijacu, na osobito priličnom mestu* daje se iz rende na više letah.

Na istom mestu bila je do vezda „MEDJIMURSKA ŠPARKASSA"

Gdo hoče iz rende zeti, more se pismeno ili vustmeno pobliže popitati v Čakovcu pri vlastniku

NEUWIRTH MORICU.

Nyom Fischel Fülöp laptulajdonosnál Csáktornyán.